

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton)

DECIZIE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentului „WJ Holding Limited”, avocatul Serghei Rașcov,

la cererea depusă de avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine,

împotriva încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a refuzat în primirea cererii depuse de avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor,

c o n s t a t ă:

La 03 iunie 2021, avocatul Serghei Rașcov acționând în numele companiei „WJ Holding Limited” a depus în instanța de apel cerere prin care a solicitat recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

În motivare a indicat că, prin hotărârea arbitrală s-a dispus încasarea din contul debitorilor Republica Moldova Nistrenă, Președintele Republicii Moldova Nistrene, Ministrul Dezvoltării Economice a Republicii Moldova Nistrene în beneficiul solicitantei a sumei în mărime de 1 050 000 dolari SUA ca rambursare a prețului de achiziție pentru acțiunile SAD „Bender”, 2 768 684 dolari SUA ca compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2003-2011, 6 025 946 dolari SUA ca compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2012-2014 și 2 578 617 dolari SUA ce corespund penalității contractuale, sume adjuocate în baza contractului de vânzare-cumpărare a 100% din pachetul de stat al SAD „Uzina de extragere a uleiului din Bender”, încheiat între compania din Cipru „WJ Holding Limited”, în calitate de cumpărător și Ministerul Economiei al Republicii Moldova Nistrene, în baza căreia s-a adresat cu

pretențiile în fața arbitrajului.

Prin încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat primirea cererii depuse de avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

Prin decizia din 08 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de către avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited”, a fost casată încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar, cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a fost remisă pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat primirea cererii depuse de avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr.21717/MHM din 06 iunie 2018, cu modificările conform actului adițional din 30 august 2018, cu eliberarea titlului executoriu în cauză privind încasarea sumelor.

La 28 ianuarie 2022, avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, soluționând prin decizie acceptarea cererii spre examinare.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu soluția instanței, deoarece este emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept.

Astfel, prin refuzul de a primi spre examinare cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine instanța a încălcat dreptul la un proces echitabil și legea aplicabilă speței.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea de refuz în primire a cererii la 20 octombrie 2021.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat, că încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a recepționat-o prin intermediul poștei electronice, la 18 ianuarie 2022 (f.d. 125).

Cererea de recurs a fost declarată la 28 ianuarie 2022, respectiv în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

Conform art. 426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Din materialele dosarului se reține că, prin hotărârea Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris, Franța nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018 s-a încasat din contul Republicii Moldovenești Nistrene în beneficiul „WJ Holding Limited” Cipru suma de 1 050 000 dolari SUA cu titlu de rambursare a prețului de achiziție pentru acțiunile SAD „Bender”, 2 768 684 dolari SUA cu titlu de compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2003-2011, 6 025 946 dolari SUA cu titlu de compensație pentru investițiile efectuate în decursul perioadei anilor 2012-2014 și 2 578 617 dolari SUA cu titlu de penalitate contractuală.

Sumele respective au fost încasate ca urmare a neexecutării contractului de vânzare-cumpărare a 100% din pachetul de stat al SAD „Uzina de extragere a uleiului din Bender”, încheiat între compania din Cipru „WJ Holding Limited”, în calitate de cumpărător și Ministerul Economiei al Republicii Moldovenești Nistrene.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat în primirea cererii avocatului Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine a Curții de Arbitraj a Camerei Internaționale de Comerț din Paris nr. 21717/MHM din 06 iunie 2018, în temeiul art.169 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă, deoarece cererea nu urmează a fi judecată în instanță judecătorească în procedură civilă, precum și faptul că pârâtului îi lipsește capacitatea de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 59 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu circumstanțele cauzei, motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția dată în prezenta speță este una eronată, or, instanța de apel și-a motivat concluzia de refuz în primirea cererii de recunoaștere și încuviințare a executării silite a hotărârii arbitrale străine în baza unei norme procedurale inaplicabile speței.

În acest context, instanța de recurs reține, că împuternicirile instanței de judecată și procedura de examinare a cererii privind recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine, sunt reglementate strict de prevederile art. 475-476 din Capitolul XLII – recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine și hotărârilor arbitrale străine din Codul de procedură civilă, cât și de prevederile art. 38-39 din Legea cu privire la arbitrajul comercial internațional nr. 24 din 22 februarie 2008.

Altfel spus, existența temeiurilor de refuz a recunoașterii și executării hotărârilor arbitrale străine sunt stabilite expres la art. 476 din Codul de procedură civilă și art. 39 din Legea cu privire la arbitrajul comercial internațional nr. 24 din 22 februarie 2008.

În consecință, instanța de recurs învederează că instituția refuzului de a primi cererea de chemare în judecată reglementată de art. 169 nu este aplicabilă în cauza deferită judecării, deoarece cererile cu privire la recunoașterea și încuviințarea

executării silite a hotărârii arbitrale străine nu reprezintă în sine un litigiu așa cum prevede art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, prin prisma art. 169 din Codul de procedură civilă, legiuitorul a reglementat împuternicirea instanței de judecată de a refuza doar în primirea cererii de chemare în judecată, nu și a cererii de recunoaștere și încuviințare a executării silite a hotărârii arbitrale străine.

Deci, norma în cauză nu poate fi interpretată în sensul verificării exigențelor legii în sensul acceptării spre examinare a cererii de recunoaștere și încuviințare a executării silite a hotărârii arbitrale străine conform procedurii stabilite în cazul cererilor de chemare în judecată.

În concluzie, Colegiul constată că, instanța de apel a făcut o aplicare eronată a dispozițiilor art.169 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă.

Art. 470 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că, cererea de recunoaștere a hotărârii judecătorești străine se examinează în ședință de judecată, cu înștiințarea legală a debitorului despre locul, data și ora examinării. Neprezentarea din motive neîntemeiate a debitorului citat legal nu împiedică examinarea cererii.

În condițiile art. 472¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se prezintă curții de apel în a cărei circumscripție se află domiciliul/reședința sau sediul părții împotriva căreia este invocată hotărârea arbitrală străină, iar în cazul în care aceasta nu are domiciliul/reședința sau sediul în Republica Moldova ori domiciliul/reședința sau sediul acesteia nu sunt cunoscute – curții de apel în a cărei circumscripție sunt situate bunurile acesteia.

Respectiv, prin aplicarea prevederilor art. 467-476 din Codul de procedură civilă la examinarea cererii instanța de apel urma să verifice existența temeiurilor de recunoaștere sau lipsa temeiurilor de refuz a recunoașterii și executării hotărârii arbitrale străine și nicidecum să refuze în primire cererea prin prisma art.169 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă.

Față de considerentele expuse, întrucât instanța de apel neîntemeiat a refuzat în primirea cererii privind recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine, în temeiul art.169 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel, ori, lichidarea încălcărilor admise de către instanța de apel nu este posibilă în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul recurentului „WJ Holding Limited”, avocatul Serghei Rașcov.

Se casează încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea depusă de avocatul Serghei Rașcov în numele companiei „WJ Holding Limited” cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine.

Cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, se trimite la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat